

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียน สู่ศตวรรษที่ 21

The Participatory Management Model of the Child Development Center for Preparing Students to Enter the 21st Century

ปาริชาติ กิตติวิบูลย์¹ และ วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์¹

Parichard Kittiviboon¹ and Weeravat Utairat¹

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

¹Doctor of Education Program, Eastern Asia University

Received: July 1, 2019

Revised: August 21, 2019

Accepted: August 22, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วม (2) กำหนดรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม และ (3) ประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตปริมณฑล สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือศูนย์พัฒนาเด็ก 308 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูรวมทั้งสิ้น 616 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) แบบสอบถาม (2) การสัมภาษณ์เชิงลึกและ (3) แบบประเมินผล สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ นอกจากนั้นยังใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีองค์ประกอบที่เป็นแกนหลัก 3 ด้านคือ (1) ด้านส่วนบุคคล (2) ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยและ (3) ด้านการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน รูปแบบนี้มีลักษณะเป็นชุดของการจัดการศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการค้นหาสิ่งที่ปัญหา สาเหตุของปัญหา และความต้องการการวางแผน การตัดสินใจ และการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยเน้นความพร้อมผู้เรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี รูปแบบนี้ได้รับการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิว่าความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม, การเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

This research aims to (1) study the participatory management components (2) establishing a participatory management model, and (3) evaluating the participation management model; of the Child Development Center in suburban area under the Department of Local Administration, Ministry of Interior to prepare students for the 21st century. The target groups used in the study were 308 child development centers. Data contributors were child development center's administrators and teachers totaled 616 people. The tools used in the research were (1) questionnaires (2) in-depth

interviews, and (3) evaluation forms. Statistics for data analysis are mean, standard deviation, multiple regression analysis. The content analysis is also used. The results of the study revealed that the participatory management components consisted of 3 aspects (1) personal elements (2) buildings and premises environment and safety, and (3) support from all sectors. This model is characterized as a set of educational management with a participatory process in finding out what is the problem, the cause of the problem and the need for planning, decision making and monitoring and evaluation of educational management of the child development center. It emphasizes the readiness of students in matters relating to communication ability, thinking ability, problem-solving ability, and the ability to use technology. Experts have approved this model that it is accurate, feasible, and beneficial.

Keywords: Participatory Management Model, the 21st Century Skill, Child Development Center



บทนำ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น เพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากรัฐบาล เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแทนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ถือว่าเป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 18 และมาตรา 4 ซึ่งต้องจัดการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่เป็นการมีส่วนร่วมกับผู้แทนองค์กรหลักกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และหน่วยจัดการศึกษาอื่น ๆ โดยยึดยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) เป็นแกนกลางเพื่อสร้างเอกภาพการขับเคลื่อนพัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นเอกภาพทั้งระบบที่เน้นเป้าหมายหลักปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับทุกหน่วยงานสามารถต่อยอดขยายสถานศึกษารองรับเด็กเล็กได้อย่างทั่วถึงทั้งประเทศ และสร้างกลไกหรือเครื่องมือขับเคลื่อนการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านโครงสร้างการบริหารงาน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านการสนับสนุนจากชุมชน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพ ตามมาตรฐานหลัก 3 ด้าน

คือ 1) การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 2) การดูแลและกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 3) คุณภาพของเด็ก เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบเป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถให้บริการตอบสนองชุมชนด้านการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 2-5 ขวบ อย่างทั่วถึง และเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพตามอำนาจหน้าที่และเจตนารมณ์ของรัฐบาล (กระทรวงมหาดไทย, 2559)

แต่จากการประเมินคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมดกว่า 20,000 แห่งทั่วประเทศ โดยกรมอนามัยใน พ.ศ. 2555 พบว่า มีเพียงร้อยละ 67 เท่านั้น ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน นั่นหมายความว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนไม่มีมาตรฐาน ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนที่ด้อยคุณภาพไปด้วย กล่าวคือ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และคุณลักษณะตามวัยไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และเด็กอาจไม่ได้รับการพัฒนาให้เติบโตสมวัย ทำให้มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ไม่ดี ในขณะที่นานาชาติต่างให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย แต่ประเทศไทยกลับจัดการศึกษาปฐมวัยได้ไม่ดีพออย่างที่ควรจะเป็น (สกวรัตน์ เทพรักษ์, 2560) นอกจากนั้น ในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ยังพบปัญหาเกี่ยวกับ 1) ความเชื่อและค่านิยมที่ผิดของผู้ปกครองที่มีความเชื่อว่าคนที่มีความรู้มากคือ

คนเก่ง 2) ปัญหาการเน้นการเรียนการสอนทางวิชาการในระดับปฐมวัย 3) ปัญหาจากการปิดกั้นการพัฒนาสมองของเด็กตามวัยที่เหมาะสม เพราะในความจริงแล้วเด็กปฐมวัยต้องการการฝึกฝนทักษะทางการสังเกต และการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ที่เกิดจากการได้เล่น ได้เรียนรู้ ทดลอง และลงมือทำด้วยตนเอง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้สมองให้พัฒนาอย่างเต็มความสามารถ และเมื่อเลยวัยนี้ไปแล้วก็เป็นการยากที่จะกลับมาพัฒนาได้อีก (มนทกานต์ รอดคล้าย, 2560) ซึ่งหากไม่เร่งพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานเทียบเท่านานาชาติที่จัดการศึกษาปฐมวัยได้เป็นอย่างดี เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี ฟินแลนด์ ในอนาคตย่อมทำให้ประเทศมีพลเมืองที่ขาดทักษะและความสามารถในการเรียนรู้ โดยเฉพาะทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะการทำงานที่ด้อยคุณภาพได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21
2. เพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถสร้างความรู้สึกที่ดีในการปฏิบัติงาน และเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานทุกระดับได้ใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และต่อองค์การได้อย่างเต็มที่ โดยมีนักวิชาการที่ได้ทำการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ Cohen and Uphoff (1980, p. 219) ทำการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม มี 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (decision making) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นริเริ่มการตัดสินใจ ขั้นดำเนินการตัดสินใจ และขั้นตัดสินใจปฏิบัติการ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารและการประสานของ

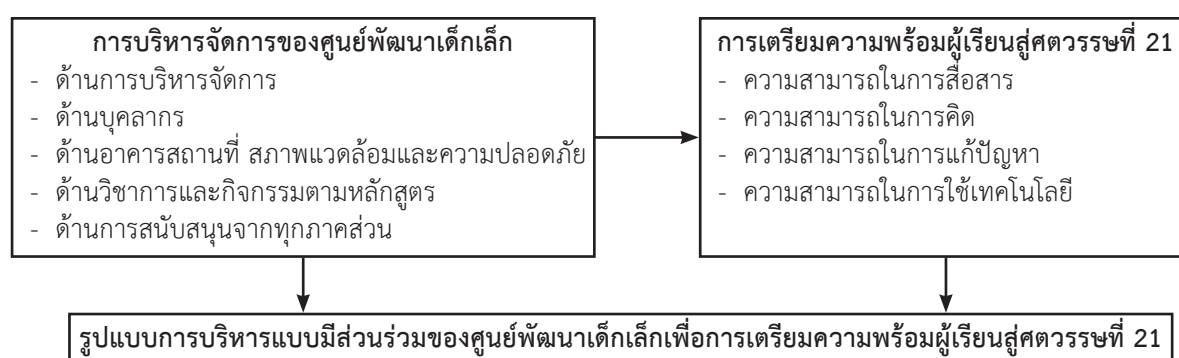
ความร่วมมือ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (benefits) ทั้งด้านวัตถุ ด้านสังคมและผลประโยชน์ส่วนบุคคล 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (evaluation) ทั้งการติดตามและประเมินผล ซึ่งต่อมา Putti (1987, pp. 312-318) ได้กล่าวถึงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่ามี 8 รูปแบบ คือ 1) การวางแผนแบบสแกนลอน (the scanlon plan) เป็นแนวทางที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดแนวทางหนึ่ง เป็นการทำงานที่เป็นทีมระหว่างคนงานกับผู้บริหารเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต ค่าจ้างและผลกำไร 2) เจเคกรุ๊ป (Jishu Lenri : JK) เป็นการจัดตั้งกลุ่มอิสระเล็ก ๆ ที่มีอำนาจเด็ดขาด กลุ่มเหล่านี้พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการทำงานแล้วพยายามที่จะหาข้อยุติอย่างสร้างสรรค์ กลุ่มอาจได้รับ การแต่งตั้งหรือสับเปลี่ยนระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม กลุ่มจะต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 3) การปรึกษาตามสายการบังคับ (consultative hierarchy) เป็นวิธีการที่ให้ลูกจ้างมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยผ่านเครือข่าย คณะกรรมการต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มต่าง ๆ ในบริษัท 4) ทีกรุ๊ป (T-group approach sensitivity) วิธีการนี้เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการฝึกและการพัฒนามนุษย์สัมพันธ์ของฝ่ายบริหารเทคนิคชนิดนี้ใช้เพื่อทำความเข้าใจคนอื่นและทำงานร่วมกับคนอื่น รู้ถึงค่านิยม แรงจูงใจ จุดอ่อนและจุดแข็งของผู้ใต้บังคับบัญชา โดยที่แต่ละคนต้องเข้าใจตนเองก่อน 5) การบริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับต่าง ๆ ในองค์กร (multiple management) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยมีความตั้งใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจเพียงคนเดียว จึงต้องการที่จะให้บุคคลระดับต่าง ๆ มีส่วนร่วม ในการบริหารด้วย 6) คิวซีซี (quality control circle) ระบบคิวซีซี เป็นการทำงานของกลุ่มคนเล็ก ๆ ซึ่งมีบุคลากรตั้งแต่ 3-5 คน โดยมีวัตถุประสงค์ที่แก้ไขปัญหาร่วมกันโดยการวิเคราะห์ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน จากนั้นจึงหาแนวทางแก้ไข 7) แนวทางใช้คณะกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม (committee approach for participation) คณะกรรมการเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำแนวทางความคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปใช้ปฏิบัติ โดยเฉพาะในระดับสูงกว่าพนักงานปฏิบัติ คณะกรรมการจะเป็นกลุ่มที่จัดตั้งชั่วคราวเพื่อปรึกษาปัญหาเฉพาะหน้า และ 8) การมีส่วนร่วมและการสร้างทีม (participation and team

building) กิจกรรมการมีส่วนร่วมและการสร้างทีมกันอย่างใกล้ชิด เมื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของบุคลากรในองค์กรมีความมั่นคง สมาชิกของกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความคิดริเริ่ม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งกำหนดรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความ

พร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดรูปแบบการมีส่วนร่วมของ Caldwell & Spinks (1986) ที่สอดคล้องกับ Cohen & Uphoff (1980) Putti (1987) Hirsch (1990) Hoy & Miskel (1996) ตามองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ที่เกี่ยวข้องกับทักษะ (มนทกานต์ รอดคล้าย, 2560) (วิจารณ์ พานิช, 2555) (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2555) ดังนี้



ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เชิงปริมาณ (quantitative research) และ เชิงคุณภาพ (qualitative research) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 กำหนด และ ประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 โดยการตรวจสอบความตรงโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (connoisseurs) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย กรอบแนวคิดในการวิจัย และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวนศูนย์ละ 1 คน และตัวแทนครู จำนวนศูนย์ละ 1 คน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย ในเขตปริมณฑล ที่ครอบคลุมจังหวัดนครปฐม นครปฐม ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร จำนวนตำบลละ 1 ศูนย์ รวม 308 ศูนย์ รวมทั้งสิ้น 616 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 1 ฉบับ รวมจำนวน 90 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8756 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่
 - 1.1. ตอนที่ 1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 50 ข้อ
 - 1.2. ตอนที่ 2 การเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 จำนวน 40 ข้อ
2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21
3. แบบประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 1 ฉบับ รวมจำนวน 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดส่งแบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์เพื่อส่งกลับมายังผู้วิจัยไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในเขตปริมณฑล ที่ครอบคลุมจังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร

2. ขอความร่วมมือจากหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ที่ได้รับการยอมรับเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษา จำนวนจังหวัดละ 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 7 คน รวมจำนวน 17 คน ในการสัมภาษณ์เชิงลึกการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21ตามวันและเวลาที่นัดหมาย

3. ขอความร่วมมือจากหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ที่ได้รับการยอมรับเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษา จำนวนจังหวัดละ 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 7 คน รวมจำนวน 17 คน ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurs) เพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21

4. ขอความร่วมมือจากตัวแทนจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ที่ได้รับการยอมรับเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษา จำนวนจังหวัดละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน ในการประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21

5. จัดส่งแบบประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์เพื่อส่งกลับมายังผู้วิจัย ไปยังตัวแทนจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ที่ได้รับการยอมรับเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษา จำนวนจังหวัดละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

2. พยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 โดยใช้สมการถดถอย (Regression Analysis) จากนั้นนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

3. สังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นนำเสนอในรูปของตาราง

4. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ร่วมกับพยากรณ์โดยใช้การถดถอยพหุคูณ และสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 จากนั้นนำเสนอในรูปของตาราง

5. นำองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 มากำหนดเป็นร่างรูปแบบ จากนั้นนำเสนอในรูปของตาราง

6. นำร่างรูปแบบเข้าสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 จากนั้นนำเสนอในรูปของภาพประกอบความเรียง

7. กำหนดรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นนำเสนอในรูปของภาพประกอบความเรียง

8. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นคำตอบของคำถาม การวิจัย ดังนี้

1. จากคำถามการวิจัย องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ควรเป็นอย่างไร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ร่วมกับการพยากรณ์โดยใช้การถดถอยพหุคูณ และสัมพัทธ์เชิงลึก เป็นองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1.1. องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคคลที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การเปิดโอกาสให้บุคลากรของของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและเป้าหมาย การวางแผนการสร้างวัฒนธรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การสร้างความผูกพันต่อค่านิยมและเป้าหมาย การมุ่งใจในการเข้ารับการพัฒนาสมรรถนะการถ่ายทอดความรู้ เพื่อสนับสนุนการใช้หลักจิตวิทยาเด็กเล็ก ค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาและความต้องการ วางแผนและตัดสินใจจัดมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียน 1) สามารถสื่อความหมายเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจของตนเอง ถ่ายทอดความคิด ถ่ายทอดความต้องการของตนเอง 2) มีทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบ มีทักษะในการคิดอย่างสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองได้อย่างเหมาะสม 3) เชื่อมโยงความพร้อมทางด้านร่างกายสติปัญญาและอารมณ์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาที่เป็นสถานการณ์สมมติได้อย่างเหมาะสม และติดตามและประเมินผลการจัดการกับมวลประสบการณ์ โดยยกระดับความสามารถแก้ปัญหาที่อยู่บนพื้นฐานของหลักการคุณธรรม 4) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อความรู้ เพื่อสนับสนุนการเตรียมความพร้อมทางด้านพัฒนาการทางสติปัญญา และเพื่อสนับสนุนการเตรียมความพร้อมทางด้านพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรม

1.2. องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและความปลอดภัย ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่

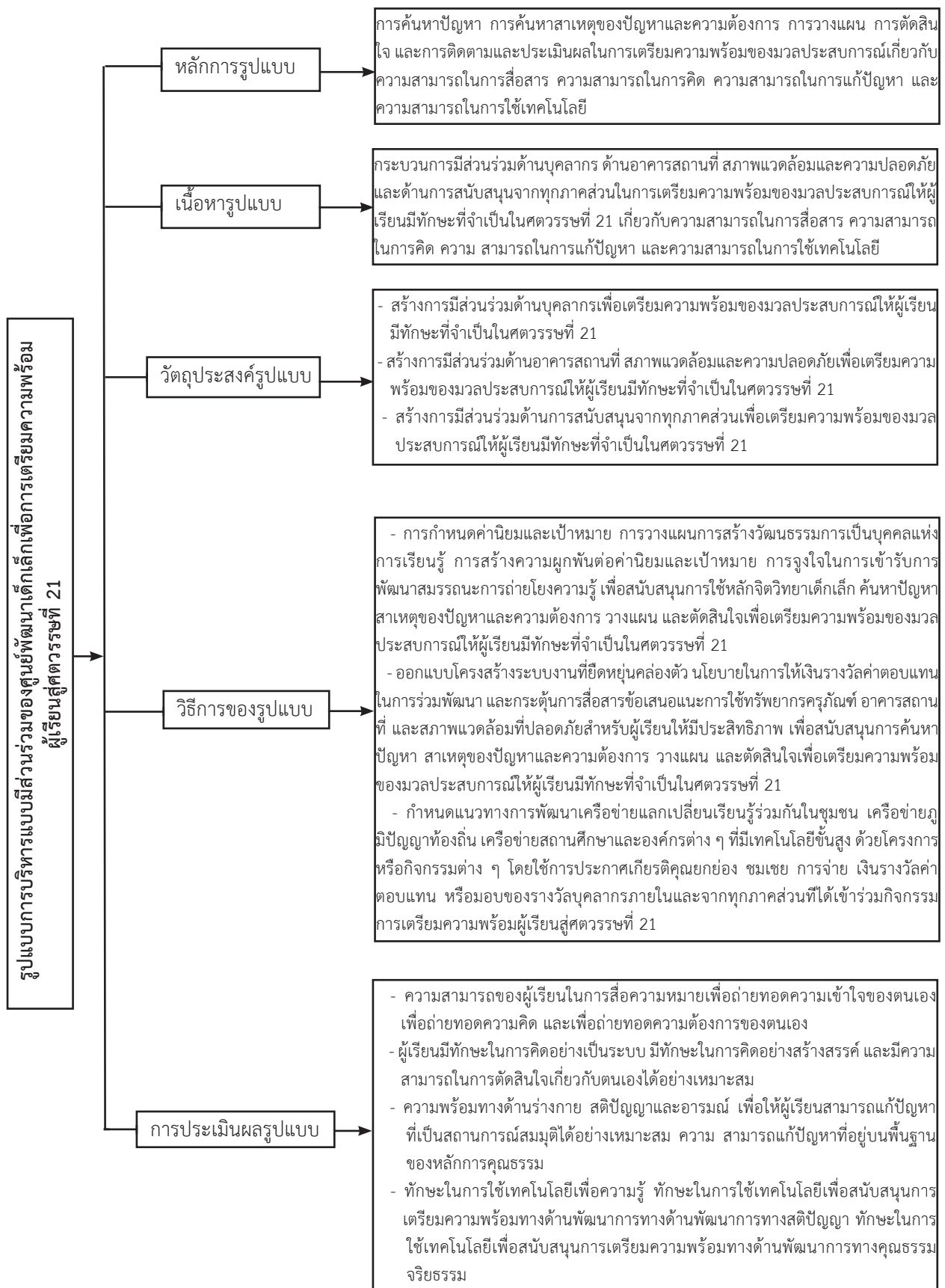
ศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การเปิดโอกาสให้บุคลากรของของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบโครงสร้างระบบงานที่ยืดหยุ่นคล่องตัว นโยบายในการให้เงินรางวัลค่าตอบแทนในการร่วมพัฒนา และกระตุ้นการสื่อสารข้อเสนอแนะการใช้ทรัพยากรครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการค้นหาค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาและความต้องการ วางแผนและตัดสินใจจัดมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียน 1) สามารถสื่อความหมายเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจของตนเอง ถ่ายทอดความคิด ถ่ายทอดความต้องการของตนเอง 2) มีทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบ มีทักษะในการคิดอย่างสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองได้อย่างเหมาะสม 3) เชื่อมโยงความพร้อมทางด้านร่างกายสติปัญญาและอารมณ์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาที่เป็นสถานการณ์สมมติได้อย่างเหมาะสม และติดตามและประเมินผลการจัดการกับมวลประสบการณ์ โดยยกระดับความสามารถแก้ปัญหาที่อยู่บนพื้นฐานของหลักการคุณธรรม 4) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อความรู้ เพื่อสนับสนุนการเตรียมความพร้อมทางด้านพัฒนาการทางสติปัญญา และเพื่อสนับสนุนการเตรียมความพร้อมทางด้านพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรม

1.3. องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การเปิดโอกาสให้บุคลากรของของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชุมชนเครือข่าย ภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายสถานศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ที่มีเทคโนโลยีขั้นสูง ด้วยโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้การประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง ชมเชย การจ่ายเงินรางวัลค่าตอบแทนหรือมอบของรางวัลบุคลากรที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 เพื่อสนับสนุนการค้นหาค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาและความต้องการ วางแผนและตัดสินใจจัดมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียน 1) สามารถสื่อความหมายเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจของตนเอง ถ่ายทอดความคิด ถ่ายทอดความต้องการของตนเอง 2) มีทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบ มีทักษะในการคิดอย่างสร้างสรรค์

และมีความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองได้อย่างเหมาะสม 3) เชื่อมโยงความพร้อมทางด้านร่างกายสติปัญญาและ อารมณ์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาที่เป็นสถานการณ์สมมติได้อย่างเหมาะสม และติดตามและประเมินผลการจัดการกับมวลประสบการณ์ โดยยกระดับความสามารถแก้ปัญหาที่อยู่บนพื้นฐานของหลักการคุณธรรม 4) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อความรู้ เพื่อสนับสนุนการเตรียมความพร้อมทางด้านพัฒนาการทางสติปัญญา และเพื่อสนับสนุนการเตรียมความพร้อมทางด้านพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรม

2. จากคำถามการวิจัย รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ควรเป็นอย่างไร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมกันกำหนดเป็นรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ชุดของตัวแปร

ในลักษณะใหม่ จากตัวแปรการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็ก เพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ที่เกี่ยวข้องกับทักษะ ได้แก่ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา และ 4) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีตามสมการพยากรณ์ โดยนำมาสังเคราะห์ร่วมกับความคิดเห็นเชิงลึกของการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นตัวแปรในลักษณะใหม่ เพื่อนำมาสร้างโมเดลใหม่เป็นร่างรูปแบบซึ่งเป็นชุดของเนื้อหา วัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการ และการประเมินผล จากนั้น กำหนดความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ตามลำดับก่อนหลัง เป็นรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ดังแสดงได้ในภาพที่ 2



ภาพ 2 รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 โดยผู้วิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิ

จากคำถามการวิจัย รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 มีความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ใน ระดับใด ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ด้านบุคคล ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ในภาพรวมได้รับการรับรองความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในระดับมากที่สุด และข้อมูลมีการกระจายตัวน้อย

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากข้อค้นพบการวิจัยที่ว่า กลุ่มเป้าหมายการวิจัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย ในเขตปริมณฑล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อมูลมีการกระจายตัวน้อย ซึ่งแสดงออกได้โดยการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาและความต้องการ และวางแผน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการบริหารจัดการ ที่สอดคล้องกับสมการพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 คือ $\hat{Y} = 2.726 + 2.860(X_2) + 4.869(X_3) + 5.943(X_5)$ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการบริหารจัดการ มีการมีส่วนร่วมอยู่ในอันดับท้าย ๆ ซึ่งแสดงถึงการมีส่วนร่วม แต่อาจมิได้มีผลในการขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 โดยตรงในระดับที่มากพอจะนัยสำคัญทางสถิติ เหตุเพราะการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรกับเด็กเล็กนั้น ในทางปฏิบัติต้องมีความยืดหยุ่นเป็นอย่างมาก ซึ่งเด็กเล็กควรได้รับการสร้างพัฒนาการจากการเล่น การกิน และการนอน แบบที่ไม่ต้องคาดหวังหรือเน้นหนักไปที่พัฒนาจากการในระดับที่สูงมากนัก แต่

อาจจะขัดแย้งกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน

2. และท้องถิ่น ที่ต้องการสร้างการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยของโสธรา จิตธนาย (2555) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทาง การแก้ไข ปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ที่พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ส่วนปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปโดยภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

3. จากข้อค้นพบการวิจัยที่ว่า กลุ่มเป้าหมายการวิจัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย ในเขตปริมณฑล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อมูลมีการกระจายตัวน้อย ซึ่งแสดงออกได้โดยการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาและความต้องการ วางแผน และตัดสินใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ผลการวิจัยแสดงถึงความสอดคล้องของทักษะผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนซึ่งเป็นเด็กเล็กก่อนวัยเรียน เป็นการเตรียมผู้เรียนที่เป็นเด็กเล็กให้มีทักษะที่จำเป็นในการเติมเต็มการใช้ชีวิตในอนาคตที่เป็นยุคของการใช้ความสามารถในการคิดเพื่อสื่อสารจัดการกับข้อมูล หรือสารสนเทศจำนวนมาก ๆ โดยคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ ซึ่งควรครอบคลุมการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัดเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มี

โอกาสตัดสินใจเลือกได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมตลอดเวลา ที่โอกาสเอื้ออำนวย การพัฒนาการคิด และการพัฒนา ภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอด ความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่ เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความ หลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูก ฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคลากรที่ แวดล้อมต้องเป็น แบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัด กิจกรรมทางภาษาที่ เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ ขณะที่ ควรใช้เทคโนโลยีมาเป็นสื่อเพื่อสนับสนุนการจัดการกับมวล ประสพการณ์ให้มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการ และพัฒนาการในการรับรู้ของเด็กเล็กร่วมด้วย สอดคล้อง กับวิจารณ์ พานิช (2555) ที่ว่า การจัดการเรียนรู้ให้ได้ตาม กรอบทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้าน ความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และด้านความ สามารถในการใช้ทักษะ ชีวิต บนพื้นฐานของหลักการคุณธรรม เพื่อให้เกิดการปรับ ตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบ ต่อตนเองและผู้อื่นได้ตามวัยต่อไป

4. จากข้อค้นพบการวิจัยรูปแบบการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคคล ที่ส่ง ผลต่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การกำหนดค่านิยมและเป้าหมาย การวางแผนการสร้าง วัฒนธรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การสร้างความ ผูกพันต่อค่านิยมและเป้าหมาย การสนใจในการเข้ารับ การพัฒนาสมรรถนะการถ่ายโยงความรู้ เพื่อสนับสนุนการใช้ หลักจิตวิทยาเด็กเล็กค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาและ ความต้องการ วางแผน และตัดสินใจจัดมวลประสพการณ์ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างจากเดิมที่บุคลากร จะปฏิบัติการสอนในการดูแลเด็กและช่วยดูแลในขณะที่ เด็กกำลังเล่นหรือทำกิจกรรม ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ให้พัฒนาการ ที่เหมาะสมตามวัย เท่านั้น แต่การเตรียมความพร้อมผู้ เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงควรเพิ่มบทบาทของบุคลากรเพื่อ สนับสนุนการใช้หลักจิตวิทยาเด็กเล็กค้นหาปัญหา สาเหตุ ของปัญหาและความต้องการ วางแผน และตัดสินใจจัด

มวลประสพการณ์ ด้วยกระบวนการพัฒนาสมรรถนะที่ จำเป็น ส่วนรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและ ความปลอดภัย ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ ศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การออกแบบโครงสร้างระบบงานที่ ยืดหยุ่นคล่องตัว นโยบายในการให้เงินรางวัลค่าตอบแทน ในการร่วมพัฒนา และกระตุ้นการสื่อสารข้อเสนอแนะการ ใช้ทรัพยากรครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุน การ ค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาและความต้องการ วางแผน และตัดสินใจที่เอื้อต่อการสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วม ในการจัดมวลประสพการณ์ เพราะสิ่งแวดล้อมจะมี อิทธิพลในการเรียนรู้ของเด็กเล็กก่อนวัยเรียนเป็นอย่างมาก เด็กจะใช้การเรียนรู้ผ่านกระบวนการสังเกตและปรับ ตัวเพื่อเติมเต็มการมีพัฒนาการภายใต้สิ่งแวดล้อมที่อยู่ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในมุมมองนี้ของผู้วิจัย การที่เด็กเล็กที่ อาศัยอยู่ในชุมชน และสามารถเข้ารับการพัฒนาจากทาง ศูนย์เด็กเล็กของชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ เด็กจะเรียนรู้และ มีพัฒนาตามธรรมชาติ และเติมตามศักยภาพ สอดคล้อง กับกระทรวงมหาดไทย (2559) ที่กำหนดขอบข่ายของ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ 2 ด้าน ได้แก่ 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการจัดประสพการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ และเติมตาม ศักยภาพ มีสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ และนวัตกรรมที่เ หมาะสมต่อการจัดการศึกษา มีสภาพแวดล้อม พื้นที่สีเขียว และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา สนามเด็ก เล่น และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ ให้อยู่ในสภาพใช้การ ได้ดี มีและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ทั้งในและ นอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบกับในการพัฒนาสังคมนั ย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการ ทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวัง ความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จำเป็นต้องจัดให้เด็กได้ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างภายใต้อาคารสถานที่ สภาพ แวดล้อมและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทาน อาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทาน ร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎหมายกติกา ข้อตกลง

ของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ควรมีการอบรมบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อยกระดับการพัฒนาสมรรถนะการถ่ายทอดความรู้ เพื่อสนับสนุนการใช้หลักจิตวิทยาเด็กเล็กค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาและความต้องการ วางแผน และตัดสินใจจัดมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร การจัดการกับมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ได้ตามมา

2. ศูนย์เด็กเล็กที่จะนำรูปแบบไปใช้ ควรมีการศึกษารับทสภาพการจัดการศึกษาเพื่อหาจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ของศูนย์ มาทำการยกระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ได้ตามแต่ละบริบทสภาพ

3. ควรมีองค์กรประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไปกำหนดเป็นแผนการยกระดับการพัฒนาการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 เพื่อสนับสนุนการจัดมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาโอกาสและอุปสรรคของการสร้างเครือข่าย การพัฒนาผู้เรียนให้ได้อย่างครบวงจร ทั้งในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อสร้างให้เกิดความยั่งยืนในการมีส่วนร่วมพัฒนาความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ได้ตามมา

2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาลงลึกด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรเพื่อยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมต่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเป็นรูปธรรม



Reference

- Caldwell, B. J., & Spinks, J. M. (1990). *The Self-managing school*. London: Falmer Press.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). *Rural development participation: concepts and measures for project design, implementation and evaluation*. New York: The rural development committee Center for International Studies, Cornell University.
- Hirsch, P. (1990). *Development dilemmas in Rural Thailand*. New York: Oxford University Press.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1996). *Educational administration: theory research and Practice*. (5thed.). New York: McGraw-Hill.
- Jidchai, S. (2012). *Educational management problem-solving approach of the child development center in Sub-district Administrative Organization, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province*. Master of Education Silpakorn University. (in Thai)
- Ministry of the Interior. (2016). *The Child development center standard in Suburban area under the department of Local Administration*. Bangkok: Department of Local Administration. (in Thai)
- Panich, V. (2012). *The 21st century skills*. Bangkok: Thatata Publication. (in Thai)
- Putti, R. S. (1987). *Personal and human resource management*. New York: West Publishing.
- Rodklai, M. (2013). *Child and family development in the 21th century*. Retrieved from <http://taamkru.com/th>.

- Sinlarat, P. (2012). *The Development of 21st century learners' skills*. Bangkok: Dhurakij Pundit University. (in Thai)
- Tepparak, S. (2013). *Thai child hygiene under the child development center quality*. Bangkok: Department of Health, Ministry of Public Health. (in Thai)

